A belvizek ellen újabb szivattyútelepeket létesítenek a Szegedi Víz- és Csatornaművek dolgozói

Domaházi Antal főmérnökkel beszélgetünk a Szegedi Víz- és Csatornaművek egyik irodájában arról, hogy a vállalat dolgozói milyen erőfeszítéseket tesznek a belvizek lecsapolására. Közben megérkezik Siprikó Gyula elvtárs is, a vízművek igazgatója, aki éppen a munkahelyeket járta végig, s azt mondja:

— Mély gödörbe építették a lakótelepeket a város körül, s ez a múltnak a bűne. Éppen voltam kint, benéztem egy-egy házhoz, néhol szinte ott van a küszöbön a víz. Nagy baj ez, s azért mondom, hogy a múltnak a bűne, mert annakidején a város területén is találtak volna helyet, a gátakon belül a terjeszkedésre, építkezésre. S amit akkor elrontottak, bizony nem lehet egycsapásra jóvátenni.

Ezért kell tehát a külterületeken a vízműveknek újabb szivattyútelepeket építeniök. Az első ilyen szivattyútelep feladata

a rókusi tó

vízszintjének csökkentése lesz. A rókusi tó magas vízszintje az István-telepet s a telepen jónéhány lakóházat és a Konzervgyárat veszélyezteti.

— Egyelőre ideiglenes jelleggel építettünk egy szivattyútelepet a Csemegi utca végén — mondja a főmérnök —, amely percenkint három köbméter vizet emel majd ki a tóból. A tó vízszintjét ugyanis másfél méterrel akarjuk süllyeszteni, ami kereken egymillió köbméter víz kiemelését jelenti. Ezt az ideiglenes szivattyútelepet hétfőn este próbáltuk ki és most már elkezdtük vele a tó szivattyúzását. A végleges szivattyútelep, amelynek terveit most készítik, nagyobb kapacitású lesz, de ahhoz csatornát is kell építeni, mert a mostani csatorna nincs olyan nagymennyiségű víz elvezetésére méretezve.

A másik szivattyútelep Újszegeden készül a belvízveszély elhárítására,

a Bobolics telepen

— Ez állandó jellegű szivattyútelep lesz. Úgy gondolom, csütörtökön meg is tudunk vele indulni, hiszen már a villany- és gépszerelési munkák folynak. Ez a szivattyútelep percenkint 1200 liter vizet fog kiemelni, s ennyi ezen a részen bőven elegendő. Meg kell jegyeznem, hogy a MÁV részéről hibát észleltünk ezen a területen. Az újszegedi állomáson a mozdonymosásnál éppen abba a mélyedésbe engedik le a vizet, ahol a telep is fekszik. Erről már jelentést tettünk a városi tanácsnak, s reméljük, hogy a MÁV talál valamilyen ideiglenes megoldást. Persze a végleges megoldás az lehet csak, hogy onnan egy vízlevezetőt építenek a Tiszára.

Az íróasztalon két L-alakú rézpálcika fekszik, az L betű rövidebb szárán egy-egy rézhengerrel. Amíg beszélgetünk, odajön egy szerelő — Lakó Imre — és elkéri a pálcákat, hogy kivigye Újszegedre, a munkahelyre.

— Ez a két kis rézpálca — magyarázza a főmérnök — azt a szerepet tölti be nálunk, mint az olajkutatóknál az Eötvös-inga. Ha nem találjuk, hogy merre fut a föld alatt a vezeték, kezünkbe vesszük a két pálcát, megfogva a rézhengereket, úgy, hogy az L-alakú pálcák hosszabb vége vízszintesen, párhuzamosan egymás mellé kerüljön. S ha ezzel a két rézpálcával a vízvezeték fölé érünk, akkor az addig párhuzamosan maradt pálcák vége összecsuklik. Egyszerű műszer, talán hat hónapja, ősz óta használjuk, eddig bevált. A minisztérium egyik főmérnöke ajánlotta nekünk.

Az egyszerű műszerről ismét visszatérünk a szivattyútelepek építéséhez. A harmadik szivattyútelepet

Új-Petőfi telepen

szerelik fel a belvíz ellen, még a hét folyamán. Ez a szivattyútelep is állandó jellegű lesz és percenként 1200 liter vizet emel ki. Főleg őszszel és tavasszal használják majd, s általában amikor szükség lesz rá, a belvizek lecsapolására, megfékezésére.

Új arborétummal bővült a Szegedi Füvészkert

A világhírű Szegedi Egyetemi Füvészkertben sok száz fajta ritka növényt: trópusi pálmákat, indiai lótuszokat, orchideákat, páfrányokat és tűlevelű fenyőket, banánfákat és havasi gyopárokat — hogy csak egy néhányat említsünk — gondoznak. A páratlanul értékes gyűjtemény most tovább bővült: az elmúlt hetekben mintegy hat holdas területen új arborétum telepítését fejezték be.

Négy világrész ritka fái

Az új arborétum anyagát csaknem tíz éve gyűjtik a világ minden részéből. Négy világrész 150 botanikus kertjétől és növénytani intézetétől kapták a magvakat és csemetéket. Az új gyűjtemény egyik legértékesebb anyaga a pekingi akadémiai botanikus kerttől érkezett Meta-sequoia nevű ritka fenyőfa, amelynek magjából fáradságos, gondos ápolással neveltek csemetét. Ez a fa különösen azért értékes, mert 1946-ig — amikor Tibet egyik hegységében rátaláltak — kihalt fának vélték. Gazdag anyag érkezett a Szovjetunióból. A moszkvai és a kievi botanikus kertből kaukázusi és szibériai növényeket kaptak. Ezek közül is külön meg kell említeni a különféle orgonafákat, amelyek főleg abban különböznek a mi orgonáinktól, hogy levelük fényes, s virágaik még szebbek. A Földközi-tenger vidékéről, Tuniszból, Máltából pálmák, tölgyek és fügefafélék magjai érkeztek a füvészkertbe.

A telepítés tovább folyik

A hatholdas új arborétumot — ahol mintegy ötszáz fajta ritka fa és cserje magját ültették el — a tavasszal további négy holddal növelik. Ekkor azok a fák kerülnek kiültetésre, amelyek kevéssé bírják a hideget, még nem szokták meg a mi klímánkat. Az egyenlítő környékén honos Cryptomeria, Cunninghamia s más fenyő- és pálmaféléket betakarással óvják a fagytól.

A nagyméretű telepítések minden bizonnyal tovább növelik a füvészkert eddig sem csekély hírnevét. Pár év múlva nemcsak nyáron, hanem az év minden szakában sok érdekes, tanulságos látványosságban lesz részük a látogatóknak.

Virágzik a rovarfogó

Most téli csend honol a füvészkertben, látnivaló azonban még így is akad. A melegégövi növények a fülledt, párás levegőjű üvegházakban reménykedve várják a tavaszt, a meleg napokat. De — bármilyen hihetetlenül is hangzik — nem tétlenül várakoznak. Az egyik ritka növény, a rovarfogó Pinguicula élénkpiros virágot hajtott, bizonyítva, hogy a füvészkert gondos kertészei a januárban is kedvező „otthoni" légkört biztosítottak a természettől elkényeztetett virágnak.

A sok értékes látnivalóban azonban — a nyári időszakot leszámítva — csak kevesen gyönyörködhetnek, mert sáros időben alig megközelíthető. Milyen fontos és hasznos lenne az újszegedi kendergyártól a füvészkertig vezető mintegy kilométeres útvonal kikövezése, rendbehozása.

Tóth Béla

Öt éve levelezője a Délmagyarországnak:

SZENDREI JÓZSEF

MUNKÁJA BEFEJEZÉSE UTÁN mégegyszer — ellenőrzésképpen — beszélt a hegesztőkkel, mi az oka annak, hogy nem bírnak haladni a munkával. Azután hazasietett. Útközben sem tudott megszabadulni gondolataitól: „Nincs oxigén, nem tudnak hegeszteni... Ezt megírom" — határozta el.

Este, amikor már fia, felesége aludt, a konyhában gondosan megfogalmazta a levelet: megírta a Délmagyarországnak, hogy egyes emberek mulasztása miatt nem érkezett meg időben a MÁV Felépítményi Vasanyagjavító Vállalat szegedi műhelyébe az oxigén s emiatt leálltak a hegesztéssel.

Szendrei József elvtárs levele megjelent. Az illetékesek gyorsan intézkedtek is, s azóta nincs fennakadás az oxigén szolgáltatásban.

ÖT ÉV ALATT sokszor fogta meg a tollat Szendrei elvtárs, hogy az üzemben előforduló hibákról, eredményekről tájékoztassa a Délmagyarország-ot. Szendrei József egyszerű ember, nehezére esik az írás — könnyebb néki a kalapács. De ír, mert azt akarja, hogy mindig jobban haladjanak a munkával. Írt arról, hogy az öntők nem kapták meg a védőitalt; levele nyomán pótolták a mulasztást. Többször közölte az üzem eredményét, amely lelkesítette a dolgozókat. Levele tartalma mindig megbízható, pontos volt; Szendrei elvtárs alaposan ellenőrzi az adatok valóságát. Öt év alatt egyszer sem fordult elő, hogy valótlan adatot közölt volna levelében.

Szendrei József elvtársat szeretik, megbecsülik munkatársai. Ő maga a hozzája beosztott dolgozók eredményeivel sem volt megelégedve; elhatározta, hogy a termelékenység növelése, az önköltség csökkentése, a minőségi munka megjavítása érdekében brigádot szervez. Faragó József műhelyfőnökkel megbeszélte a tervét és 1955. május elsejétől tizenketted magával brigádban dolgozik. A brigád megalakulása után fokozatosan emelkedett a termelésük, javult a termelt cikkek minősége.

SZENDREI JÓZSEF igen elfoglalt ember. Munkája befejezése után — mint jó szakszervezeti bizalmi — többször beszélget a dolgozókkal, vezetőkkel, szívén viseli az üzem és a dolgozók gondjait. Délutánonként odahaza fiát, a 8 éves Lacit tanítgatja. Késő este, sokszor éjjel írja leveleit a szerkesztőségnek, mert nem tudja elhallgatni a rosszat, szereti megmondani, ami jó.

Ő, az egyszerű lakatos, a közvélemény parancsnoka.

(Zs.)

Kiosztották az új DISZ tagkönyveket a röszkei gépállomáson

Az elmúlt hónapban valósággal újjáéledt a Röszkei Gépállomás DISZ-szervezete. Az eddig úgyszólván csak papíron működő szervezetnek ma 34 aktív tagja van. Az ifjúsági élet fellendítésében nagy segítséget nyújtott elsősorban a pártszervezet és Barna Tibor DISZ-titkár elvtárs is. Amikor a közelmultban új vezetőséget választottak a fiatalok, rögtön látszott ennek eredménye a termelésben és a politikai munkában. A DISZ-híradón egymás után jelentek meg azok a cikkek, amelyek a termelő munkával, a DISZ-oktatással foglalkoztak és bátran bírálták a még meglévő fogyatékosságokat.

A január 14-én megtartott DISZ-taggyűlés egészen más volt az eddigieknél. Ezen a taggyűlésen osztották ki az új tagkönyveket a fiataloknak. A DISZ-titkár beszámolójában hangsúlyozta, hogy az új tagkönyv minden fiatalt az eddigieknél is jobb munkára kötelez. A beszámoló után hozzászólások következtek, majd egymás után vették át tagkönyvüket a DISZ-szervezet tagjai: Babarci Antal, akinek brigádja első a téli gépjavításban (náluk van a brigád-vándorzászló), Szücs János, aki az őszi munkákban túlteljesítette a tervét, továbbá Hódi Lajos, Papp Szilveszter és a többi DISZ-fiatal. Szorgalmas munkájuk jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy a Röszkei Gépállomás túlteljesítette novemberi és december havi gépjavítási tervét. A DISZ-tagok megígérték, hogy ezentúl még szorgalmasabban dolgoznak, hogy a Röszkei Gépállomás továbbra is az elsők között legyen a téli gépjavításban. Megfogadták azt is, hogy a Petőfi iskolán pontosan megjelennek s az ott tanultakat hasznosítják munkájukban.

Tapodi Gyula

A FÖLDRENGÉS következtében károsult lakosság megsegítésére a pénzbeli küldemények „A földrengés következtében károsultak segélyezése, Budapest" elnevezésű 100—70 számú csekkszámlára fizetendők, a természetbeni adományok a Rákkevei Járási Tanács VB címére küldendők.

— **Beszámolót tart** az 1955. évi munkáról a városi MNDSZ január 20-án, pénteken délután fél 5-kor az MNDSZ Sztálin-sétányi helyiségében.

A Magyar Sajtó Napja alkalmából a „Délmagyarország" szerkesztősége fogadást tart

Február 1 a Magyar Sajtó Napja. Ebből az alkalomból a Délmagyarország szerkesztősége január 29-én, vasárnap délelőtt 10 órakor az MSZT klubhelyiségében (Horváth Mihály utca 3.) fogadást tart. A «Délmagyarország» munkatársai, olvasói, levelezői e baráti találkozón elbeszélgetnek, ismerkednek egymással. A fogadáson a «Délmagyarország» szerkesztősége legjobb levelezőit értékes ajándékokkal jutalmazza meg.

Mit írnak a külföld tudósai a mult év legszebb könyvéről?

1955 szeptemberében került forgalomba német nyelven Greguss Pál egyetemi tanár könyve, amely a világ összes, ma élő fenyőfáinak szerkezetét tárgyalja. A könyv a magyar tudománynak és a magyar nyomdaiparnak is hatalmas reprezentatív alkotása. A szeptember óta eltelt, viszonylag rövid idő alatt a szomszédos népi demokráciákban és a német nyelvterületen a munka óriási karriert futott be.

A szeptember eleji lipcsei vásáron a könyv mind tudományos értékét, mind fejlett nyomdatechnikáját, ízléses kiállítását tekintve, nagy sikert ért el. Nem érdektelen számunkra a tudományunk és technikánk fejlettségét dicsérő híres külföldi tudósok véleményét olvasni e munkáról, amelyet egy különböző szervekből álló bizottság a magyar nyomdaipar 1955. évi legszebb kiállítású könyvének minősített.

A világszerte ismert holland botanikus, W. I. Jongmans azt írja, hogy »a könyv rendkívül fontos és csodálatos«... »a paleobotanikusok számára igen értékes a fosszilis (kihalt) fáknak a recens (élő) fákkal való összehasonlítása és törzsfejlődési vonatkozásai miatt is...« A varsói Hanna Czeczott, aki az egyik legismertett világhírű botanikus, »csodálatraméltó könyv«-nek említi Greguss professzor könyvét. Karl Mägdefrau, a müncheni egyetem növénytan professzora azt írja, hogy »a munka az egész világ növénytani irodalmában díszhelyet foglal el«. A frankfurti Richard Kräusel professzor felbecsülhetetlen értékű könyvnek tartja, Bruno Huber pedig, aki a nyugatnémetországi erdészeti növénytan legnevesebb képviselője, azt írja a könyvről, hogy »az Akadémiai Kiadó (budapesti) fejedelmi ajándéka« a tudomány számára.

A könyv január elsejére angol nyelven is megjelent »Identification of Livning Gymnosperms on the Basis of Xylotomy« címmel. Mindkét díszes kiadású könyv a »Szikra« kirakatában látható és ízléses, impozáns kiállításával felhívja magára a figyelmet. Biztosak vagyunk, hogy az angolnyelvű kiadás is szép sikereket ér majd el.

A szegedi egyetemnek, de Szeged városnak is büszkesége, hogy a már eddig is sok elismerést szerzett könyv szerzője városunk egyetemének professzora.

Vincze András: Tékozló ifjúság

60.

— Nahát, a bácsi tanít? — Kérdezte örvendezve a kislány s szépen leírta irkájába a műveletet. Megértette. Ragyogó szemmei állt fel, mikor Pista elköszönt.

— Máskor is benézek, mostanában többször bentmaradok. Majd számolunk. Jó?

Mariska hevesen bólintott, masnija csak úgy kalimpált.

Pista kint az utcán felelt a kislány kérdésére, saját magának. — Pista komám, te még nem tanítasz, de ha igyekszel, nem lehetetlen.

Mária egy házzal odébb várta, nézegette unalmában a cipőkirakatot. Ez meglepetés volt. Eddig sohasem várta a hivatal előtt. Hőség öntötte el szívét.

Menetközben csak úgy mellesleg megjegyezte. — Ma kezembe vettem azt a DISZ-ügyet. Senkisem ellenkezett, ez a csodálatos, úgy látszik a kincsek az útszélen hevernek. Tette hozzá jelképesen.

Mária válaszul alig észrevehetően megszorította újjait.

NEGYEDIK FEJEZET,

melyben a hős útjának végére ér s melyből kitűnik, hogy becsület nélkül nem is érdemes élni.

Augusztus lett újra. Nem olyan kínzó, zavaros és kietlen, bűnös és vad, mint a tavalyi, meg az azelőtti.

Nagy Pista életének csavarja pontosan beleilleszkedett a gépezetbe s hallani lehetett e csavarnak zúgását minden gyapjúszállító autóban, minden újság betűjében, minden felhő tovaszállásában. A föld, a lég, az ember, egyszóval az élet, mindenestül birtokba vette ezt a tékozló szívet.

Csodálatos volt ez az augusztus. Mária kivirult a szerelemtől, Pista kivirult a tettektől. A nők többrebecsülik (és valójában egyetlennek tartják) a szerelmet, mint bármi mást. A férfiak elveszik a szerelmet, megerősödnek tőle, de céljaik vannak. Törnek előre s a mai ember sem tesz egyebet, mint a barlanglakó, mikor husángjával kilépett barlangjából, hogy védelmet és élelmet teremtsen. Persze jött egy óriási plusz, a művészet. Ami sejtés volt, az testet öltött. Ma gazdagabbak vagyunk mindenképpen s a legjobb úton haladunk affelé, hogy ebből a boldogságból mindenkinek jusson.

Nagy Pista tele lett tervekkel. Mintha a köveket eldobálta volna valaki, egy erős kéz; bensejének rejtekei egymás után nyíltak fel. Kiderült, hogy kiváló szervező. Külsőleg is rátermett erre s most tudta, mit akar.

A kis DISZ-csoport rövidesen két műsoros estet rendezett, tagjai pedig részt vettek minden szemináriumi órán, megbeszélték az eseményeket, könyveket, figyelemmel kísérték egymás életét. A hivatalban ügyeltek apróságokra is. Spóroltak a villannyal, papírral, ceruzával. Egymást segítették, ha valami nem ment. Készségesen segítettek egy-egy kiállítás, kultúrest jegyeit elhelyezni. Megkezdték a jövő évi MHK-programot. Egyszóval egyre azon voltak, hogy az elhatározásból tett legyen.

Persze mindez lassan valósult meg. Pista járt a sarkukban, beszélt, rázta őket, nevetett. Otthonukban is felkereste őket, jóbarátokká váltak.

Mindannyian ismerték már Majdáni Máriát és egy napon a gyapjúvállalat és Bikácsi elvtárs két fatelepe közös kirándulást rendezett, hajón. Az volt a nagy nap!

Zeneszóval úsztak felfelé, bámulták a vizet önfeledten, kóstolgatták a friss tiszta levegőt, nézték a tájat, sört ittak, táncoltak, énekeltek, — egy filozophter, a kis Kordé Etel vőlegénye buzgón magyarázta az avarokat Tápé felett. A kapitány délcegen állt a parancsnoki hídon, s mindannyian büszkén néztek előre, főleg azok, akik a hajó orrába vonultak s úgy álltak a horgonylánc mellett, mint a felfedezők.

Hiszen igazuk volt, felfedezték ennek a közömbös vasárnapnak minden örömét s birtokba vették. A nap minden órája kedves, ha az ember azzá teszi.

Lármásan szálltak újra vissza Szegedre s tódultak a partra. Nagyszerű nap volt, igazán. Arról nem is beszélve, hogy a gyapjúvállalat kissé possadt emberei is felélénkültek s még Sügér kartárs is elénekelte egy kötélbe kapaszkodva a „Solvejg dalát". Kiderült, hogy kellemes és férfias tenorja van. Különös. Az emberek tele vannak rejtélyekkel.

(Folytatása következik.)

Ötletpályázat az alumínium-edények ismertetésére

A Belkereskedelmi Minisztérium vas- és műszaki főigazgatósága az alumínium használati tárgyak ismertetésére ötlet-pályázatot hirdet. A pályázatra beküldhető jelmondat, vers, zeneszám, film- vagy színpadi jelenet, rajz, fénykép vagy bármilyen más ötlet és elgondolás.

A pályázaton bárki résztvehet, a pályamunkák névvel vagy jeligével küldhetők be a Belkereskedelmi Minisztérium vas és műszaki főigazgatóságának (Budapest, V., Vigadó utca 6). A beküldési határidő: február 15.